

Valtuutettu Emma Lindqvistin ym. valtuutettujen aloite kirjaston sakkomaksujen siirtymisestä perintään

Kaupunginvaltuusto 07.03.2022 § 44
165/02.06.04/2022

Valtuutettu Emma Lindqvist jätti seuraavan aloitteen:

”Kirjastolain tavoitteena yleisille kirjastoille on muun muassa edistää tiedon saatavuutta ja käyttöä sekä lukemiskulttuuria ja lisätä monipuolista lukutaitoa. Näiden lisäksi yleisten kirjastojen tulisi edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin.

Sen lisäksi, että kirjaston tuomia palveluita pyritään tuomaan yhdenvertaisesti kaikkien saataville, kirjasto on myös vihreä: perustuuhan sen toiminta jakamistaloudelle, jossa erilaisia tavaroita ja resursseja käytetään yhteisesti. Voidaankin sanoa, että kirjasto tuottaa toiminnallaan jopa hiilikädenjälkeä, eli päästövähennyspotentiaalia käyttäjilleen jakamistalouden avulla.

Sosiaalisesti ja ekologisesti kestävästä ja yhdenvertaisesta roolistaan huolimatta kirjastojen perimiskäytännöissä on parannettavaa. Instituutio, jonka toiminta perustuu maksuttomuuteen ja yhdenvertaisiin mahdollisuuksiin, ohjaa sakkomaksujaan ulkopuolisten perintäfirmojen perittäväksi.

Vaski-kirjastojen myöhästyneet lainat kerryttävät sakkoo kolmekymmentä senttiä päivässä, ja yksi teos voi kerryttää myöhästymismaksua enintään 9 euroa. Sakkomaksuihin voivat vaikuttaa myös mahdollisesti kadonnut tai turmeltunut aineisto tai hakematta jääneet varausmaksut.

Kirjaston käyttäjä menettää oikeuden lainaamiseen, mikäli myöhässä olevaa aineistoa, josta on lähetetty lasku, ei ole palautettu tai mikäli kertyneet maksut ylittävät 15 euron maksurajan. Jos asiakas ei muistutuksista huolimatta palauta tai korvaa lainaamaansa aineistoa, kunta lähettää laskut perintään. Perintä koskee myös lasten- tai nuortenaineistoa sekä alle 15-vuotiaan lainaamaa aineistoa.

Esitän, että Raision kaupunki ei enää jatkossa lähetä maksamattomia kirjastolaskuja perintään. Perintätoimistojen käyttäminen yhteiskäytöstä koituneiden kustannusten perimiseen ei sovi kirjaston perusperiaatteeseen. Kirjaston käyttäjälle, jolla on yli 15 euroa sakkoja tai joka ei ole palauttanut myöhässä olevaa aineistoa, tulee jo lainauskielto, eikä käyttäjä näin pääse varaamaan tai lainaamaan uutta aineistoa ennen kuin myöhästymismaksut on maksettu tai kadonneet teokset korvattu. On hyvin todennäköistä, että jos käyttäjällä ei ole varaa maksaa sakkomaksuja, ei hänellä ole myöskään varaa maksaa perinnästä koituvia kustannuksia. Perimisestä koituvat kustannukset ovat myös kohtuuttomia rikkeeseen nähden, ja määräaikainen lainauskielto on riittävä rangaistus yhteiskäytön sääntöjen huomiotta jättämiseen.

Raisiossa 7.3.2022

Emma Lindqvist
ja Raision Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

Juha Jormanainen

Anneli Kivijärvi

Alexi Suro
Heikki Laine
Saila Rintee
Mirva Salonen
Kimmo Kosonen
Jari Pulkkinen
Hannele Lehto-Laurila”

Niko Dahlgren
Ella Mylly
Jonna Mero
Annika Ollila
Teija Hurmerinta
Janne Laulumaa

Päätös

Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.